

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

KURJER LITEWSKI

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. Ogłoszenia przyjmują się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4-6 p. p. w Biurze ogłoszeń L. i E. Metzla i S-ka, Wielka 88, telefon Nr. 886. Po godz. 6-ej niekatalogi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia w drukarni Józefa Zawadzkiego Suworowska Nr. 5.

WYDAWNICTWA ROK IX.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych. REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt 5-to Jerski № 28. Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96. Telefon № 129, telefon drukarni № 685. Administracja otwarta od godz. 10-4 po poł. W niedziele od 12-1 p. p. Redaktorzy przyjmują od godz. 2-3 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petytowy w tekście lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-ej stronie za wiersz petytowy lub jego miejsce 40 kop. Ogłoszenia na 1 str. o pozost. państ. za wiersz petyt. lub jego miejsce 1 rb. Reklamy za wiersz petytowy lub jego miejsce 60 kop. Nekrologi za wiersz petyt. lub jego miejsce na 1 str. 50 k. po tekście 30 k. Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb. Ogłoszenia zwyczajne za wiersz petytowy lub jego miejsce 20 kop. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najniższe 40 kop. Ogłoszenia w niedzielnych numerach o 25 proc. drożej. Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca oprócz opl. poczt.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznica	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8	4	2	— 70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10	5	2,50	— 84
Z AGRAICJĄ	16	8	4	— 1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odwołanie do domu 10 kop. miesięcznie. Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje. Rękopisy — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

KONIAK SZUSTOWA

Biblioteka pamiętników
Biblioteka pamiętników
Biblioteka pamiętników
Biblioteka pamiętników
Biblioteka pamiętników
Biblioteka pamiętników
Biblioteka pamiętników
Biblioteka pamiętników

ma na celu zobrazowanie życia polskiego i litewskiego w przeszłości, opowiedziane przez świadków naucejnych.

obejmuje obszar całej dawnej Rzeczypospolitej Polskiej.

każdy pamiętnik opracowany będzie przez jednego z najbliższych historyków i uczonych naszych i opatrzonej treściwa przedmowa.

jako wydawnictwo periodyczne wychodzi raz na miesiąc w formie książkowym, objętości 200-250 str. druku z licznymi portretami i ilustracjami.

WARUNKI PRZEDPŁATY:
 w Wilnie roczn. rb. 8, pół. 4, kwart. 2, —
 za prz. poczt. 10, 5, 2,50
 za granicą 16, 8, 4

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, prospekt 5-to Jerski № 28. Szczegółowy prospekt na żądanie bezpłatnie.

POLSKI TEATR MIEJSKI w Wilnie
 pod kierunkiem JANA PAWŁOWSKIEGO i JULIANA STRYCHARSKIEGO.
 Dziś, w środę:
„Mąż z grzeczności” — krotkochwila Ruszkowskiego i Abramowicza.
 Anons: Jutro ostatni raz w sezonie „Orle” (ony zniżone).

W piątek, w zapusty 22 lutego, w Sali Wileńskiego Klubu Szlacheckiego na korzyść Wileńskiego Towarzystwa dobroczynnego „Dobrochotna kopiejka”, ODBĘDZIE SIĘ
BAL MASKOWY Z LOTERJĄ ALLEGRI,
 w czasie której rozegranych będzie dużo cennych przedmiotów.
 Cena wejścia rb. 1. Cena biletu loteryjny 25 k. Rekomendacja niepotrzebna. Ofiary za loterię w gotówce i fanach przyjmowane są w domu Gubernatora od 11 rano.

O język wykładowy przy nauce religii.
 III.
 U ks. prefekta P. Krysiaka w Mińsku.

Ks. prefekt Krysiak wyklada religię w szkole handlowej VII-klasowej miejskiej, w szkole handlowej III-klasowej niższego typu i w 2-ich miejskich 4-klasowych. Jest wykladem nie tylko nauczycielem religii od lat czterech, i właśnie w r. b., po Bożem Narodzeniu otrzymał od inspektorów obu szkół miejskich oficjalne żądania, aby wykłady prowadził nadal po rosyjsku. Ze się na to nie zgodził, więc musiał lekcie przerwać i oba wymienione zakłady pozostają do dziś dnia bez nauki religii.

— Rozporządzenia inspektorów otrzymałem na piśmie, za numerami i w formie najpełniejszej urzędowej, mówi ks. Krysiak. Wszakże było tam tylko polecenie wykładowi rosyjskiego, bez żadnej wzmianki o narodowości uczniów ani bez motywów lub zacytowania praw, na zasadzie których rozporządzenie wydano. Inspektorzy powołują się tylko na polecenie naczelnika dyrekcji miejscowej p. Sokolowa, ale to znów nie może być prawem wobec wyraźnej brzmiącej Ukazu Cesarzowskiego i odnośnych wykładów.

— Czy ustnie jednak nie dodano jakich komentarzy do powyższego polecenia?

— Owszem. Pokazano mi nawet owo polecenie p. dyrektora Sokolowa, opierającego się na uchwałach rady pedagogicznej szkół miejskich. W myśl tej uchwały, decydowano narodowości uczniów na zasadzie metryki urzędowej; kto przyszedł na świat na Białej Rasi, ten jest białorusinem i winien słuchać religii po rosyjsku. Ponieważ większość załączono w ten sposób do narodowości białoruskiej, więc rozstrazono samowolnie granice nawet ostatniego cyrkularza ministra Kasso, polecającego dzielenie uczącej się młodzieży na grupy narodowościowe.

— Jakże ksiądz prefekt zareagował na podobne polecenie?

— Pozostaje nam jedna jedyna tylko droga: dopóki sprawa się nie wyjaśni, wyjdzie ze szkoły, i o ile wiem, wszyscy moi koleżdy w diecezji mińskiej i archidiecezji mohylewskiej tak samo postępują. Muszę tu zaznaczyć, że p. poseł H. Święcicki w mowie swej, wygłoszonej w Izbie w dn. 6 (19) lutego, popelniał pewną niescisłość mówiąc: „miejscowa władza duchowna nie mając wskazówek od swych zwierzchników, a nie chcąc gwałcić Najwyższej woli — zupełnie zrzeka się wykładu religii”. A tymczasem my prefekci musimy się zrzec wykładów dlatego tylko, że gospodarzami w szkołach są ludzie świeccy, którzy nam wprost stawiają warunek sine qua non. My tego warunku nie spełniamy, więc musimy się usunąć. Porozumienie pomiędzy prefektem, a władzą diecezjalną jest u nas najzupełniejsze, o każdym fakcie i każdym braku zawiadamiamy Jego Ekscelencję i mogą tylko powiedzieć, że tak samo my, jak i władza nasza stoimy niewzruszenie na zasadzie niewprowadzania do spraw religijnych żadnego pierwiastku politycznego.

— Ale w praktyce, jak to ks. prefekt rozumie?

— Bardzo zwyczajnie. Jeśli dla celów rusyfikacji, nie wspólnego z

niem bezprawiem i do jego kapłańskiej pracy musi przybyć i wskazywanie dróg i sposobów obrony.

Przytem konstatujemy fakt wysoce znamienity: ze strony rodziców nie dano się zauważyć najmniejszej tendencji kompromisowej, pomimo, że dzieciom ich mega grozić pewne represje w rodzaju odmowy świadectwa, promocji etc. Przeważnie, stanowisko ich jest twarde i mocne — od praw swoich odstąpić nie chcą. Ufajmy więc, że dadzą sobie radę nawet wówczas, jeśli byliby byli zmuszeni ze szkoły wyjść.

W Tow. Słowiańskiej łączności naukowej.
 (Korespondencja własna „Kur. Lit.”).

W niedzielę dnia 17 lutego w sali Szeremietjewa odbyło się jedno z pierwszych posiedzeń nowozałożonego Tow. słowiańskiej łączności naukowej, posiadającego kierunek szczerze liberalny i różniącego się tem zasadniczo od t. zw. „Tow. Wzajemności Słowiańskiej” i „Słowiańskiego Tow. Dobroczynności”. Temat zebrania niedzielnego stanowił „kryzys międzynarodowy i stosunki rosyjsko-polskie”. Referował podjętą sprawę p. A. Stachowicz, dowodząc nie bez słuszności, że cały konflikt austriacko-rosyjski nie mógłby mieć miejsca, gdyby nie ważył polsko-rosyjski, „gdyby nie „tryumf” polityki Stolypina, która powołała do życia wrogi polakom nacjonalizm rosyjski, przewlekający ich na każdym kroku. Tak jak jest jednak trudno się dziwić, że polacy nie mogą czuć zachwytu dla rządu rosyjskiego, nie powinni identyfikować go jednak z rosyjskim narodem, którego część bardziej postępową od dawna pragnie zmiany obecnego stanu rzeczy w Polsce. Postępowcy rosyjscy spodziewali się, że ruch neosłowiański wszczęty przez Kramarza, ułatwi polsko-rosyjskie zbliżenie, zawładnił się jednak, bowiem ruch ten wykoślawili Bobryńscy i Wergunowie, z którymi traktować razem spraw słowiańskich niepodobna. Im chodzi tylko o to, by coraz nowo przeciw polakom wytaczać pod maską idei słowiańskiej ostrzeżenia. Ale na szczęście usiłowania ich osiągać mniej, niż się zdaje. Zajęcie sprawą polską w społeczeństwie rosyjskim wzrasta i coraz więcej ludzi pojmuje w niem, iż stosunek do największego po rosyjskim słowiańskiego narodu uregulowany być musi i oparty na podstawach słuszności. Referat swój obecnemu p. Stachowicz uważa tylko za wstęp do szerokiej dyskusji i za początek rozważania wilej kwestji, dwu narodów słowiańskich dotychczas, w szeregu gruntownych omówień jej najważniejszych punktów. Najbliższą działalność „Tow. słow. łączności naukowej” winna być tem poświęcona.

Pr. Olsza, członek Rady Państwa, w obeszczym przemówieniu starał się pakrotnie poniekąd plan owego oświetlenia rosyjsko-polskiego sporu, podnieśając przedewszystkiem, iż niepodobnym jest, jeśli się pragnie dojść do jakiegos porozumienia iścisłego, ogarnąć w tych pierwszych próbach całokształt stosunków polsko-rosyjskich. Mówywo o tam; co nam najbliższe: O stosunkach polsko-rosyjskich w obrębie państwa rosyjskiego. Na to, co się dzieje za granicą wpływu nie mamy w tej chwili i brak dostatecznych danych, by o same rzeczy we Wschodniej Galicji słusznie wydać sąd. Pogodnie się poważniono narody muszą najpierw na jakikims jednym terenie. Wobec wzmianki p. Stachowicza o nastroju antyrosyjskim polaków w Austrii — hr. Olsza przypomnia, że lojalności wobec państwa, do którego należą polakom galicyjskim nikt za nie brać nie może. Jest to dola polaków, że w Galicji muszą być lojalni w stosunku do Austro-Węgier, w Ks. Poznańskim — do Niemiec, a w Królestwie i na Litwie i Rusi w stosunku do państwa rosyjskiego. I dlatego tem bardziej należy imnie polsko-rosyjskiego porozumienia od stosun-

Z prasy rosyjskiej.

Pr. Olsza i poseł Dymisz o stanowisku polaków na wypadki wojny.
 Redakcja gazety „Dien” zwróciła się do posta do Rady państwa hr. Olsza i posta do Dumy, H. Dymisz, z prośbą o wypowiedzenie swych zapatrywań o stanowisku polaków na wypadek wojny na granicy zachodniej.

Poseł hr. Olsza zastrzegł się przedewszystkiem, że przemawia w imieniu własnym i oświadczył, że, adaniem jego, wojna ze stanowiska interesów polskich jest dla polaków niepożądana, gdyż ofiary, jakie polacy złożyli na ołtarzu wojny, będą większe, niż straty rosyjskie. Przemawiając o wojnie bratobójczej, polacy austriaccy będą zmuszeni być nie z polakami nekrologami. Następnie cały ciężar wojny spadnie na Królestwo Polskie. Wszyskie, co zostało zdobyte przez uroszczywa w czasie pokolej, zakłady, fabryki i cały przemysł krajowy, zmienił w znacznym stopniu uciążliwy i bez wychodu na wynik wojny ofiary, ponieć „nie przez siebie” — nie poprawiając sytuacji obecnej. Jeżeli Rosja wyjdzie zwycięsko z wojny z Austrią i Niemcami, to 3-4 miliony polaków, jakie przyłączą do siebie Rosja zwycięska, nie zmieniła wewnętrznego ustosunkowania sił i nie zmniejsza do zmiany istniejącego antypolskiego kursu. Niemca żadne dane do przypuszczeń, że zwycięzca weźmie sobie wstępną polską politykę, którą przyciemniłoby zwycięstwo. Jeżeli zaś zwycięstwo przycylił się na stronę dwuprzyjaciela, to

„HOTEL PALAC”
 Telef. 11-50.
 Dziś Furora
 Pospieszcie zobaczyć!
 Nowy Program!
 Siostry Kosakowskie,
 Lucie Obrien,
 H. J. Terlecka.
Jura Jurowski
 i wiele innych pierwszorzędnych artystek.
 Restauracja obywat. od 8-11-1/2
 pp. do 10 rano.
 Cieszenie białej.

KINEMATOGRAF D. 20, 21, 22, 23 i 24 lutego od 2 do 5-ej po poł.
BRONISŁAWA z Najwyższego zezwolenia
 będzie demonstrowany po cenach zniżonych dla uczącej się młodzieży obraz jubileuszowy **300-letnie 1613—1913**
DOMU PANUJĄCEGO ROMANOWYCH.
 NAD PROGRAM:
 Występy G. Dońskiego. — Śmiech ogólny, bez przerwy.
 Bilety honorowe nie ważne. — Dla uczn. śred. zakł. nauk. 15 kop., a dla szkół miejskich i ludowych 10 kop. od osoby.

TEATR VARIETE Ogród Szwajcarski. TEATR VARIETE
 Dyrekcja Towarzystwa. Telefon 15-07. 6000
 Dziś zupełna zmiana programu.
 Nowe występy atrakcji światowych
Wieczory Karnawałowe!
 Dnia 23 lutego odbędzie się benefis popularnego Autora-humorysty **I. S. Gurko.**
 (Nieprzerwana wesołość panuje do godz. 5-ej rano.)
BLINY codziennie BLINY. — Początek o godz. 11-ej wiecz.

Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyr. I. SZUMANA. Telefon 364.
TEATR FAMILIJNY VARIETE.
 Dzisiaj Fenomen XX wieku, wszechświatowa sensacja **Złoty Satyr.**
 Trio franc. Darto, piękność Nibo, Bella Joczka, polska artystka Owezarska i Kańska i w in. Początek o godz. 11 wiecz.

Teatr Familijny
 DZIŚ wspaniała sensacja z dzieł kinematografu.
 wystawiony będzie wspaniały dramat artystyczny w 5 akt, 2000 metrów, w inscenizacji słynnego Urbana Coada
R. Sztremera, „PRZYSIĘGA ANDALUZKI”
 ul. Wielka 74.
 W głównych rolach występują: niezrównana Asta Nilson i znana piękność Gastano Alwares i Emanuel Espartero.
 Rzecz dzieje się w Sewilli. Na arenie walka byków w obecności 10,000 widzów.
 Ceny zwyczajne.

Żądać zawsze **Bénédictine MROŻONEJ LIQUEUR**

BENEDICTINE

